

Dostęp do edukacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: sobota, 07, maj 2016 00:00
Katarzyna Liszka-Michałka
Odśłony: 6378

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Minister Edukacji narodowej Anny Zalewskiej w sprawie możliwej dyskryminacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim w zakresie dostępu do edukacji.

Zgodnie z art. 1 pkt 5 ustawy o systemie oświaty dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej zapewnia się w szczególności możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami. Przepisy ogólne przyznają zatem osobom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim prawo do edukacji.

Jak wskazuje Rzecznik przeszkodą pozostają jednak niektóre rozwiązania szczegółowe, które mogą utrudniać lub wręcz uniemożliwiać skuteczną realizację tego prawa. Stosownie do treści art. 16 ust. 7 ustawy o systemie oświaty, realizacja rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki przez osoby z głęboką niepełnosprawnością intelektualną jest zapewniona poprzez ich uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, organizowanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.

Zgodnie z tym aktem prawnym, zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze organizuje się dla dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 25 lat, na podstawie orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Tego rodzaju zajęcia są prowadzone w formie spotkań grupowych lub indywidualnych, w grupach liczących od 2 do 4 uczestników. Przepis § 8 rozporządzenia zawiera katalog treści, które powinny zostać zrealizowane w trakcie trwania zajęć. W myśl § 11 ust. 1 przywołanego powyżej rozporządzenia dla każdego uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych opracowuje się indywidualny program, który powinien zawierać w szczególności cele realizowanych zajęć, metody i formy pracy z osobą biorącą w nich udział oraz zakres współpracy z rodzicami lub opiekunami prawnymi uczestnika.

Oczywistym jest przy tym, że osoby z głęboką niepełnosprawnością intelektualną to grupa bardzo zróżnicowana pod względem indywidualnych potrzeb. Niemniej jednak, w ocenie Rzecznika, przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie stwarzają im możliwości partycypacji w systemie powszechnej edukacji w takim stopniu, w jakim byłoby to możliwe, wzięwszy pod uwagę specyficzne i uzasadnione potrzeby tej grupy dzieci i młodzieży.

W powyższym zakresie Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę na następujące zagadnienia.

Po pierwsze, nauczyciele szkół specjalnych zwrócili uwagę, że przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie nakładają na żaden podmiot – tak jak ma to miejsce w przypadku pozostałych uczniów – obowiązku opracowania dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim określonej podstawy programowej ani też ramowego programu nauczania w poszczególnych latach.

Poważnym problemem jest również brak określenia warunków i sposobu oceniania, promowania i klasyfikowania na wzór wytycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.

Dostęp do edukacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: sobota, 07, maj 2016 00:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 6378

Znamienny jest także brak podziału na poszczególne etapy edukacji, tak jak ma to miejsce w przypadku pozostałych uczniów. Uczestnicy zajęć nie otrzymują świadectwa lub jego odpowiednika, co jest szczególnie istotne w sytuacji zmiany kwalifikacji orzeczenia.

Po drugie, przepisy rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim umożliwiają udział w jednej grupie zajęciowej osobom w bardzo zróżnicowanym wieku (od 3 do 25 lat). Środowisko nauczycieli szkół specjalnych wskazuje, że sytuacje, w których do jednej grupy trafiają małe dzieci i dorosła młodzież są obserwowane w praktyce. Ponadto rzeczywistym problemem, który często utrudnia rodzicom jednoczesną pracę zawodową i opiekę nad dzieckiem, jest brak obowiązku organu prowadzącego zapewnienia nadzoru nad dziećmi i młodzieżą poza czasem trwania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w postaci możliwości pobytu w świetlicy, co w praktyce oznacza, że tego rodzaju opieka nie jest w zasadzie organizowana.

W związku z powyższym Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Minister Anny Zalewskiej z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do poruszonych kwestii oraz rozważenie przeprowadzenia stosownej analizy w celu ewentualnych zmian aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących kształcenia osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.

Źródło: www.rpo.gov.pl